

ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР

*За загальною редакцією Курила Володимира Івановича
доктора юридичних наук, професора*

СТАНОМ НА 5 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ

Київ
«Центр учбової літератури»
2017

УДК 349.4(477)
ББК 67.9(4Укр)
Н 34

**Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар. Станом на 5
Н 34 вересня 2017 року.** [текст] / За заг. ред. Курила В. І. – К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 580 с.

ISBN 978-611-01-0916-1

Даний Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України не є офіційним тлумаченням чинного законодавства України, носить рекомендаційний характер і пропонується для використання суддями, прокурорами, слідчими, детективами, адвокатами та спеціалістами в галузі земельного законодавства для використання в практичній роботі.

УДК 349.4(477)
ББК 67.9(4Укр)

ISBN 978-611-01-0916-1

© Центр учбової літератури, 2017.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Борко Андрій Леонідович — доктор юридичних наук, доцент, суддя апеляційного суду Херсонської області

Бурбика Михайло Михайлович — доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри адміністративно-господарського права і фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету

Григоренко Анатолій Володимирович — адвокат

Григоренко Людмила Степанівна — адвокат

Дрозд Олексій Юрійович — к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ

Журавльов Дмитро Володимирович — доктор юридичних наук, доцент, перший заступник директора Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Курило Володимир Іванович — доктор юридичних наук, професор, проректор з навчально-наукової роботи, правових та соціальних питань Національного університету біоресурсів і природокористування України

Левченко Олег Васильович — в.о. керівника Головного управління Держгеокадастру у Київській області

Мартинюк Олена Антонівна — директор департаменту з питань нотаріату Міністерства юстиції України

Пахомов Володимир Васильович — доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри судочинства та міжнародного права Сумського державного університету

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, заступник директора з навчальної роботи Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України.

Резнікова Світлана Сергіївна — к.ю.н., суддя Харківського апеляційного адміністративного суду

Світличний Олександр Петрович — доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільного та господарського права Національного університету біоресурсів і природокористування України

Стукаленко Ольга Володимирівна — к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного та господарського права Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова

Терентьєва Олена Костянтинівна — заступник директора ТОВ «Компанія СП ЛТД»

Фролов Юрій Миколайович — доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету Бердянського університету менеджменту і бізнесу

Чижмарь Катерина Іванівна — доктор юридичних наук, заслужений юрист України, директор Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Шурупова Катерина Володимирівна — к.ю.н. доцент, доцент кафедри філософії Криворізького національного університету

ВВЕДЕННЯ

Проведення заходів по реформуванню сільськогосподарського сектору економіки було започатковано Україною ще за часів Радянського Союзу, в склад якої в той час входила Україна. Необхідність запровадження радикальних заходів в аграрному секторі економіки була викликана декількома причинами. По-перше, монополія держави на землю гальмувала розвиток не тільки аграрного сектору економіки, але й пов'язаних з ним інших секторів народного господарства. По-друге, незважаючи на те, що Україна мала величезні території сільськогосподарських угідь, в складі якої переважали чорноземи, занадто централізоване регулювання аграрного сектору, недостатнє втілення в сільськогосподарській сектор сучасних агротехнічних технологій привели до того, що аграрний сектор економіки не тільки не розвивався, а знаходився в застійному стані. Ці негативні тенденції вимагали від держави проведення глибоких реформувань в аграрному секторі економіки.

18 грудня 1990 року Верховна Рада Української РСР прийняла постанову «Про земельну реформу», якою визначила, що земельна реформа, об'єктом якої з 15 березня 1991 року мали стати всі землі Української РСР, є складовою частиною економічної реформи, здійснюваної в Україні у зв'язку з переходом економіки держави до ринкових відносин. Завданням цієї реформи являвся перерозподіл земель з одночасною передачею їх у приватну та колективну власність, а також у користування підприємствам, установам і організаціям з метою створення умов для рівноправного розвитку різних форм господарювання на землі, формування багатокладної економіки, раціонального використання та охорони земель.

Черговим шагом у сфері правового регулювання земельних відносин стало прийняття 18 грудня 1990 року Верховною Радою Української РСР Земельного кодексу Української РСР.

Після проголошення незалежності Україна фактично приступила до втілення в життя аграрної реформи і створення своєї національної правової бази в сфері земельних відносин.

25 жовтня 2001 року Верховна Рада України прийняла Земельний кодекс України, який діє в даний час.

Більш як за 15 років дії Земельного кодексу України він зазнав значних змін. При цьому, якщо до 2009 року зміни та доповнення до Кодексу носили загальний характер і в значній мірі робили відсилання щодо їх регулювання до інших законодавчих актів, то з 2009 року намітилася тенденція щодо внесення змін та доповнень до Земельного Кодексу України, які носять системний та деталізований характер, і досить конкретизовано і повно регулюють положення та норми Кодексу. Разом з тим, і з урахуванням цих позитивних змін, Земельний кодекс України потребує вдосконалення, оскільки значна частина його статей носить загальний, декларативний характер.

З М І С Т

ВВЕДЕННЯ.....	4
ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ.....	5
Розділ I ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА.....	7
Глава 1 Основні положення.....	7
Стаття 1. Земля — основне національне багатство.....	7
Стаття 2. Земельні відносини.....	8
Стаття 3. Регулювання земельних відносин.....	9
Стаття 4. Земельне законодавство та його завдання.....	12
Стаття 5. Принципи земельного законодавства.....	12
Глава 2 Повноваження Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування в галузі земельних відносин.....	12
Стаття 6. Повноваження Верховної Ради України в галузі земельних відносин.....	12
Стаття 7. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим у галузі земельних відносин.....	14
Стаття 8. Повноваження обласних рад у галузі земельних відносин.....	16
Стаття 9. Повноваження Київської і Севастопольської міських рад у галузі земельних відносин.....	17
Стаття 10. Повноваження районних рад у галузі земельних відносин.....	19
Стаття 11. Повноваження районних у містах рад у галузі земельних відносин.....	19
Стаття 12. Повноваження сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів у галузі земельних відносин.....	20
Глава 3 Повноваження органів виконавчої влади в галузі земельних відносин.....	21
Стаття 13. Повноваження Кабінету Міністрів України в галузі земельних відносин.....	21
Стаття 14. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, у галузі земельних відносин.....	21
Стаття 14-1. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, у галузі земельних відносин.....	29
Стаття 14-2. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у галузі земельних відносин.....	30
Стаття 15. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.....	30
Стаття 15-1. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.....	37
Стаття 15-2. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі, у сфері земельних відносин.....	42
Стаття 16. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим у галузі земельних відносин.....	44

Стаття 17. Повноваження місцевих державних адміністрацій у галузі земельних відносин.....	46
Стаття 17-1. Повноваження державних органів приватизації у галузі земельних відносин	46
Розділ II ЗЕМЛІ УКРАЇНИ.....	47
Глава 4 Склад та цільове призначення земель України.....	47
Стаття 18. Склад земель	47
Стаття 19. Категорії земель.....	48
Стаття 20. Встановлення та зміна цільового призначення земельних ділянок.....	53
Стаття 21. Наслідки порушення порядку встановлення та зміни цільового призначення земель	54
Глава 5 Землі сільськогосподарського призначення.....	55
Стаття 22. Визначення земель сільськогосподарського призначення та порядок їх використання.....	55
Стаття 23. Пріоритетність земель сільськогосподарського призначення	57
Стаття 24. Земельні ділянки державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій.....	58
Стаття 25. Приватизація земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій.....	59
Стаття 26. Використання земельних ділянок з меліоративними системами	62
Стаття 27. Збереження права на землю сільськогосподарських підприємств, установ та організацій, особистих селянських і фермерських господарств	64
Стаття 28. Земельні ділянки сільськогосподарських підприємств	64
Стаття 29. Визначення місця розташування земельних ділянок громадян при ліквідації сільськогосподарських підприємств, установ та організацій.....	65
Стаття 30. Розподіл несільськогосподарських угідь при ліквідації сільськогосподарських підприємств	66
Стаття 31. Землі фермерського господарства	66
Стаття 32. Приватизація земельних ділянок членами фермерських господарств	67
Стаття 33. Земельні ділянки особистих селянських господарств	68
Стаття 34. Землі для сінокошення і випасання худоби	68
Стаття 35. Земельні ділянки для садівництва	72
Стаття 36. Земельні ділянки для городництва	73
Стаття 37. Право несільськогосподарських підприємств, установ та організацій на землю	74
Глава 6 Землі житлової та громадської забудови.....	74
Стаття 38. Визначення земель житлової та громадської забудови	74
Стаття 39. Використання земель житлової та громадської забудови	75
Стаття 40. Земельні ділянки для будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і гаражного будівництва	77
Стаття 41. Земельні ділянки житлово-будівельних (житлових) і гаражно-будівельних кооперативів.....	77
Стаття 42. Земельні ділянки багатоквартирних будинків.....	78
Глава 7 Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.....	79
Стаття 43. Землі природно-заповідного фонду.....	79
Стаття 44. Склад земель природно-заповідного фонду	80
Стаття 45. Використання земель природно-заповідного фонду.....	80
Стаття 46. Землі іншого природоохоронного призначення та їх використання.....	83
Глава 8 Землі оздоровчого призначення.....	83
Стаття 47. Визначення земель оздоровчого призначення.....	83

Стаття 48. Обмеження діяльності на землях оздоровчого призначення.....	84
Стаття 49. Використання земель оздоровчого призначення.....	86
Глава 9 Землі рекреаційного призначення.....	87
Стаття 50. Визначення земель рекреаційного призначення.....	87
Стаття 51. Склад земель рекреаційного призначення.....	87
Стаття 52. Використання земель рекреаційного призначення.....	88
Глава 10 Землі історико-культурного призначення.....	90
Стаття 53. Склад земель історико-культурного призначення.....	90
Стаття 54. Використання земель історико-культурного призначення.....	92
Глава 11 Землі лісогосподарського призначення.....	94
Стаття 55. Визначення земель лісогосподарського призначення.....	94
Стаття 56. Власність на землі лісогосподарського призначення.....	95
Стаття 57. Використання земель лісогосподарського призначення.....	97
Глава 12 Землі водного фонду.....	99
Стаття 58. Склад земель водного фонду.....	99
Стаття 59. Право на землі водного фонду.....	101
Стаття 60. Прибережні захисні смуги.....	102
Стаття 61. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг уздовж річок, навколо водойм та на островах.....	104
Стаття 62. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг уздовж морів, морських заток і лиманів та на островах у внутрішніх морських водах.....	104
Стаття 63. Смуги відведення.....	105
Стаття 64. Берегові смуги водних шляхів.....	105
Глава 13 Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.....	106
Стаття 65. Визначення земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.....	106
Стаття 66. Землі промисловості.....	107
Стаття 66-1. Землі індустріальних парків.....	110
Стаття 67. Землі транспорту.....	115
Стаття 68. Землі залізничного транспорту.....	116
Стаття 69. Землі морського транспорту.....	116
Стаття 70. Землі річкового транспорту.....	117
Стаття 71. Землі автомобільного транспорту та дорожнього господарства.....	118
Стаття 72. Землі авіаційного транспорту.....	119
Стаття 73. Землі трубопровідного транспорту.....	121
Стаття 74. Землі міського електротранспорту.....	125
Стаття 75. Землі зв'язку.....	126
Стаття 76. Землі енергетичної системи.....	127
Стаття 77. Землі оборони.....	130
Розділ III ПРАВА НА ЗЕМЛЮ.....	139
Глава 14 Право власності на землю.....	139
Стаття 78. Зміст права власності на землю.....	139
Стаття 79. Земельна ділянка як об'єкт права власності.....	139
Стаття 79-1. Формування земельної ділянки як об'єкта цивільних прав.....	140
Стаття 80. Суб'єкти права власності на землю.....	142
Стаття 81. Право власності на землю громадян.....	143

Стаття 82. Право власності на землю юридичних осіб	144
Стаття 83. Право власності на землю територіальних громад	145
Стаття 84. Право власності на землю держави	147
Стаття 85. Право власності на землю іноземних держав	149
Стаття 86. Спільна власність на земельну ділянку	149
Стаття 87. Виникнення права спільної часткової власності на земельну ділянку.....	150
Стаття 88. Володіння, користування та розпорядження земельною ділянкою, що перебуває у спільній частковій власності.....	151
Стаття 89. Спільна сумісна власність на земельну ділянку	154
Стаття 90. Права власників земельних ділянок	154
Стаття 91. Обов'язки власників земельних ділянок	155
Глава 15 Право користування землею	156
Стаття 92. Право постійного користування земельною ділянкою	156
Стаття 93. Право оренди земельної ділянки	157
Стаття 94. Право концесіонера на земельну ділянку	171
Стаття 95. Права землекористувачів.....	179
Стаття 96. Обов'язки землекористувачів	179
Стаття 97. Обов'язки підприємств, установ та організацій, що проводять розвідувальні роботи.....	180
Глава 16 Право земельного сервітуту	181
Стаття 98. Зміст права земельного сервітуту	181
Стаття 99. Види права земельного сервітуту	183
Стаття 100. Порядок встановлення земельних сервітутів	184
Стаття 101. Дія земельного сервітуту	186
Стаття 102. Припинення дії земельного сервітуту	187
Глава 16-1 Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови.....	188
Стаття 102-1. Підстави набуття і зміст права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови	188
Глава 17 Добросусідство	191
Стаття 103. Зміст добросусідства.....	191
Стаття 104. Попередження шкідливого впливу на сусідню земельну ділянку.....	192
Стаття 105. Наслідки проникнення на земельну ділянку гілок і коренів дерев.....	192
Стаття 106. Обов'язки щодо визначення спільних меж.....	193
Стаття 107. Відновлення меж	195
Стаття 108. Спільне використання межових споруд.....	196
Стаття 109. Використання дерев, які стоять на межі земельних ділянок.....	196
Глава 18 Обмеження прав на землю	196
Стаття 110. Поняття обмеження у використанні земельних ділянок, обтяження прав на земельну ділянку.....	196
Стаття 111. Обтяження прав на земельну ділянку, обмеження у використанні земель.....	197
Стаття 112. Охоронні зони.....	204
Стаття 113. Зони санітарної охорони.....	204
Стаття 114. Санітарно-захисні зони.....	205
Стаття 115. Зони особливого режиму використання земель	215
Розділ IV НАБУТТЯ І РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА ЗЕМЛЮ	217
Глава 19 Набуття права на землю громадянами.....	217

та юридичними особами	217
Стаття 116. Підстави набуття права на землю із земель державної та комунальної власності	217
Стаття 117. Передача земельних ділянок державної власності у комунальну власність чи земельних ділянок комунальної власності у державну власність	219
Стаття 118. Порядок безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами	220
Стаття 119. Набуття права на земельну ділянку за давністю користування (набувальна давність)	225
Стаття 120. Перехід права на земельну ділянку у разі набуття права на жилий будинок, будівлю або споруду	227
Стаття 121. Норми безоплатної передачі земельних ділянок громадянам	228
Стаття 122. Повноваження органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування щодо передачі земельних ділянок у власність або у користування	229
Стаття 123. Порядок надання земельних ділянок державної або комунальної власності у користування	232
Стаття 124. Порядок передачі земельних ділянок в оренду	240
Стаття 125. Виникнення права на земельну ділянку	241
Стаття 126. Оформлення речових прав на земельну ділянку	241
Глава 20 Продаж земельних ділянок або прав на них на підставі цивільно-правових договорів	244
Стаття 127. Продаж земельних ділянок державної чи комунальної власності або прав на них	244
Стаття 128. Порядок продажу земельних ділянок державної та комунальної власності громадянам та юридичним особам	245
Стаття 129. Особливості продажу земельних ділянок державної або комунальної власності іноземним державам, іноземним юридичним особам	249
Стаття 130. Покупці земель сільськогосподарського призначення	250
Стаття 131. Набуття права власності на земельні ділянки на підставі інших цивільно-правових угод	251
Стаття 132. Зміст угод про перехід права власності на земельні ділянки	251
Стаття 133. Застава земельних ділянок або прав на них	252
Глава 21 Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах	254
Коментар до глави 21 цього Кодексу	254
Стаття 134. Обов'язковість продажу земельних ділянок державної чи комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах (земельних торгах)	254
Стаття 135. Земельні торги	261
Стаття 136. Добір земельних ділянок державної чи комунальної власності та підготовка лотів для продажу на земельних торгах	263
Стаття 137. Підготовка до проведення та порядок проведення земельних торгів	266
Стаття 138. Встановлення результатів торгів	279
Стаття 139. Оприлюднення результатів земельних торгів	280
Глава 22 Припинення прав на землю	280
Стаття 140. Підстави припинення права власності на земельну ділянку	280
Стаття 141. Підстави припинення права користування земельною ділянкою	282
Стаття 142. Добровільна відмова від права власності або права постійного користування земельною ділянкою	284
Стаття 143. Підстави для примусового припинення прав на земельну ділянку	284
Стаття 144. Порядок припинення права користування земельними ділянками, які використовуються з порушенням земельного законодавства	286

Стаття 145. Припинення права власності на земельну ділянку особи, якій земельна ділянка не може належати на праві власності	290
Стаття 146. Викуп земельних ділянок для суспільних потреб	290
Стаття 147. Примусове відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності	292
Стаття 148. Конфіскація земельної ділянки	294
Стаття 148-1. Перехід права власності на земельні ділянки, що перебувають у користуванні	295
Стаття 149. Порядок вилучення земельних ділянок	297
Стаття 150. Особливо цінні землі та порядок припинення прав на них	298
Перелік особливо цінних груп ґрунтів провінції Поліська Лівобережна	301
Перелік особливо цінних груп ґрунтів провінції Степова посушлива Придунайська	305
Стаття 151. Порядок погодження питань, пов'язаних з викупом земельних ділянок для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності	311
Розділ V ГАРАНТІЇ ПРАВ НА ЗЕМЛЮ	313
Глава 23 Захист прав на землю	313
Стаття 152. Способи захисту прав на земельні ділянки	313
Стаття 153. Гарантії права власності на земельну ділянку	314
Стаття 154. Відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за порушення права власності на землю	315
Стаття 155. Відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за видання актів, які порушують права власників земельних ділянок	316
Глава 24 Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам	316
Стаття 156. Підстави відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам	316
Стаття 157. Порядок відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам	317
Глава 25 Вирішення земельних спорів	333
Стаття 158. Органи, що вирішують земельні спори	333
Стаття 159. Порядок розгляду земельних спорів органами місцевого самоврядування та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин	335
Стаття 160. Права і обов'язки сторін при розгляді земельних спорів	336
Стаття 161. Виконання рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин та органів місцевого самоврядування щодо земельних спорів	336
Розділ VI ОХОРОНА ЗЕМЕЛЬ	337
Глава 26 Завдання, зміст і порядок охорони земель	337
Стаття 162. Поняття охорони земель	337
Стаття 163. Завдання охорони земель	342
Стаття 164. Зміст охорони земель	342
Стаття 165. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів	342
Стаття 166. Рекультивация порушених земель	344
Стаття 167. Охорона земель від забруднення небезпечними речовинами	345
Стаття 168. Охорона ґрунтів	363
Глава 27 Використання техногенно забруднених земель	369
Стаття 169. Поняття техногенно забруднених земель	369

Стаття 170. Особливості використання техногенно забруднених земель сільськогосподарського призначення	371
Глава 28 Консервація земель	372
Стаття 171. Деградовані і малопродуктивні землі	372
Стаття 172. Консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель	372
Розділ VII УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ВИКОРИСТАННЯ І ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ.....	376
Глава 29 Встановлення та зміна меж адміністративно-територіальних одиниць	376
Стаття 173. Межі районів, сіл, селищ, міст, районів у містах	376
Стаття 174. Органи, які приймають рішення про встановлення та зміну меж адміністративно-територіальних одиниць	378
Стаття 175. Порядок встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць	379
Статтю 176 виключено на підставі Закону № 497-VIII від 02.06.2015	381
Глава 30 Планування використання земель	381
Стаття 177. Загальнодержавні програми використання та охорони земель	381
Стаття 178. Регіональні програми використання та охорони земель	383
Стаття 179. Природно-сільськогосподарське районування земель	391
Стаття 180. Зонування земель	394
Глава 31 Землеустрій.....	395
Стаття 181. Поняття землеустрою	395
Стаття 182. Мета землеустрою	396
Стаття 183. Завдання землеустрою.....	397
Стаття 184. Зміст землеустрою	399
Стаття 185. Організація та порядок здійснення землеустрою	400
Стаття 186. Погодження і затвердження документації із землеустрою.....	407
Стаття 186-1. Повноваження органів виконавчої влади в частині погодження проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок	415
Глава 32 Контроль за використанням та охороною земель.....	417
Стаття 187. Завдання контролю за використанням та охороною земель.....	417
Стаття 188. Державний контроль за використанням та охороною земель	418
Стаття 189. Самоврядний контроль за використанням та охороною земель	465
Стаття 190. Громадський контроль за використанням та охороною земель	473
Глава 33 Моніторинг земель.....	476
Стаття 191. Призначення моніторингу земель	476
Стаття 192. Завдання моніторингу земель	479
Глава 34 Державний земельний кадастр	479
Стаття 193. Визначення державного земельного кадастру	479
Стаття 194. Призначення державного земельного кадастру.....	481
Стаття 195. Завдання ведення державного земельного кадастру	481
Стаття 196. Склад відомостей Державного земельного кадастру	482
Стаття 197. Кадастрове зонування	484
Стаття 198. Кадастрові зйомки	484
Стаття 199. Бонітування ґрунтів	485
Стаття 200. Економічна оцінка земель.....	486
Стаття 201. Грошова оцінка земельних ділянок	489
Стаття 202. Державна реєстрація земельних ділянок.....	540
Стаття 203. Облік кількості та якості земель.....	542

Стаття 204. Ведення Державного земельного кадастру.....	544
Глава 35 Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель	549
Стаття 205. Зміст економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель....	549
Стаття 206. Плата за землю	549
Глава 36 Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва	551
Стаття 207. Умови відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва	551
Стаття 208. Звільнення від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва	554
Стаття 209. Використання коштів, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва	555
Розділ VIII ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	556
Глава 37 Відповідальність за порушення земельного законодавства	556
Стаття 210. Недійсність угод щодо земельних ділянок	556
Стаття 211. Відповідальність за порушення земельного законодавства	557
Стаття 212. Повернення самовільно зайнятих земельних ділянок	559
Розділ IX ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	568
Розділ X ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	569

Примітка: Земельний кодекс України, Кодекс України «Про надра», Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Кодекс торговельного мореплавства України, закони, постанови Верховної Ради України, Укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, рішення Конституційного Суду України, постанови Пленуму Верховного Суду України, Інформаційні листи Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, накази Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства юстиції України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державного агентства земельних ресурсів України, які наведені в даному Науково-практичному коментарі, використані з офіційних сайтів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Конституційного Суду України, Верховного Суду, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства юстиції України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР

*За загальною редакцією Курила Володимира Івановича
доктора юридичних наук, професора*

СТАНОМ НА 5 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ

Підписано до друку 17.08.2017. Формат 60x84 1/8.
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 72,5.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.